



Fremsat den 7. oktober 2020 af boligministeren (Kaare Dybvad Bek)

Forslag

til

Lov om ændring af byggeloven

(Hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan henlægge kompetencen til at udstede påbud og forbud til redningsberedskaberne ved brandsyn m.v.)

§ 1

I byggeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016, som ændret ved lov nr. 734 af 8. juni 2018, § 35 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, § 3 i lov nr. 368 af 9. april 2019 og lov nr. 1590 af 27. december 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 1, litra j, indsættes efter »brandsikkerhedsniveau«: »såvel i bestående som i ny bebyggelse«.
2. I § 16 C, stk. 6, indsættes efter »personskade«: », jf. dog stk. 8«.
3. I § 16 C, stk. 7, indsættes efter »brandsikkerhedsmæssige forhold«: », jf. dog stk. 8«.

4. I § 16 C, indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan henlægge beføjelsen til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission til i forbindelse med brandsyn at udstede påbud og forbud ved overtrædelse af bygningsreglementets regler om driftsmæssige foranstaltninger. Forbud kan med henlæggelsen alene udstedes, når der er en konkret risiko for personskade.«

Stk. 8 og 9 bliver herefter stk. 9 og 10.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2021.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Driftsmæssige foranstaltninger i bestående bebyggelse
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Transport- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Udvidelse af kommunalbestyrelsens henlæggelsehjæmmel til redningsberedskaberne
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Transport- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klima- og miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Med lovforslaget forenkles det kommunale myndighedsarbejde på brandområdet ved at udvide kommunalbestyrelsens henlæggelsehjæmmel til redningsberedskaberne. Med redningsberedskaber menes der i dette lovforslag beredskabskommissionen og den fælles beredskabskommission.

Det bemærkes, at det, der omtales som driftsmæssige forskrifter i beredskabslovgivningen, omtales som driftsmæssige foranstaltninger i byggeloven. Der er tale om de samme regler.

Efter de gældende regler skal ulovlige driftsmæssige foranstaltninger efter byggeloven, der også er byggetekniske, og som konstateres i forbindelse med brandsyn, indberettes af redningsberedskaberne til kommunerne, som herefter skal udstede påbud eller forbud. Dette er en tidskrævende og administrativ tung proces.

Med lovforslaget indføres der hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan henlægge kompetencen til at udstede påbud og forbud om overholdelse af bygningsreglementets regler om driftsmæssige foranstaltninger i forbindelse med brandsyn, så redningsberedskaberne i stedet kan udstede påbud og forbud uden kommunal afgørelse.

Derudover foreslås det, at hjemlen til at fastsætte regler om driftsmæssige forhold i bebyggelse præciseres, så det er tydeligt, at det gælder for såvel bestående som ny bebyggelse.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1 Driftsmæssige foranstaltninger i bestående bebyggelse

2.1.1 Gældende ret

Der kan med hjemmel i byggelovens § 6, stk. 1, litra j (lovbekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016 om byggeloven) fastsættes regler i bygningsreglementet om udførelse, indretning og brug af bebyggelse med hensyn til driftsmæssige foranstaltninger, der kan fastholde et forsvarligt brand-sikkerhedsniveau.

Byggeloven finder efter § 2, stk. 1, bl.a. anvendelse ved opførelse af ny bebyggelse, ved væsentlige ombygninger, ved væsentlige anvendelsesændringer af bebyggelse og ved nedrivning af bebyggelse. Loven finder efter § 2, stk. 5, alene anvendelse på bestående bebyggelse uanset tidspunktet for bebyggelsens opførelse, når de enkelte bestemmelser indeholder udtrykkelig hjemmel herfor.

Driftsmæssige foranstaltninger skal sikre, at brandsikkerheden er tilstrækkelig, når bygninger og lokaler anvendes. Driftsmæssige foranstaltninger kan f.eks. være regler, som sikrer, at varslingsanlæg og belysning af flugtveje fungerer, samt at flugtvejene er tilgængelige.

Bygningsreglementets regler om driftsmæssige foranstaltninger finder per definition anvendelse for såvel bestående som ny bebyggelse, da de driftsmæssige foranstaltninger ve-

drører den nuværende og fremadrettede brug af en bygning. Selvom dette ikke udtrykkeligt fremgår af bestemmelsen, fremgår det af bemærkningerne til § 16 C, stk. 6 og 7, jf. Folketingstidende 2015-16, A, L 101 som fremsat, at bestemmelsen gælder uanset, hvornår bygningen er taget i brug.

2.1.2. Transport- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ændring

Beredskabsstyrelsen har gjort opmærksom på, at det ikke fremgår klart, at byggelovens § 6, stk. 1, litra j, både gælder for bestående og ny bebyggelse. Uklarheden om bestemmelsens anvendelsesområde skyldes, at det udtrykkeligt fremgår af andre dele i byggelovens § 6, at de både gælder for bestående og ny bebyggelse. Når § 6 læses i denne sammenhæng, fremgår det ikke tydeligt, at § 6, stk. 1, litra j, både gælder bestående og ny bebyggelse, da det ikke udtrykkeligt fremgår af bestemmelsen.

Det forslås derfor, at det præciseres, at bestemmelsen både omfatter bestående og ny bebyggelse, så der ikke er tvivl om anvendelsesområdet. Præciseringen medfører ikke en ændring i praksis, da den foreslåede præcisering allerede efterlevs i dag.

2.2 Udvidelse af kommunalbestyrelsens henlæggelseshjemmel til redningsberedskaberne

2.2.1 Gældende ret

I 2015 foreslog den daværende regering en række vækstinitiativer til fremme af et mere effektivt byggeri, herunder en mere sammenhængende brandregulering. Forslaget blev vedtaget i 2016, jf. lov nr. 386 af 27. april 2016. I den forbindelse blev det vedtaget, at de driftsmæssige forskrifter skulle overføres fra beredskabslovgivningen til byggelovgivning pr. 1. januar 2018.

Herefter skulle drift af bygninger med enkelte undtagelser således reguleres i byggelovgivning, hvorefter de driftsmæssige forskrifter efter en overgangsperiode skulle fjernes i beredskabslovgivningen. Det bemærkes, at bygninger med brandfarlig virksomhed som hidtil er underlagt yderligere driftsmæssige pålæg end kravene i byggeloven, som fortsat reguleres i beredskabslovgivningen, herunder blandt andet i bekendtgørelse nr. 1070 af 29. juni 2020 om tekniske forskrifter for brændbare faste stoffer, bekendtgørelse nr. 1639 af 06. december 2016 om brandfarlige og brændbare væsker og bekendtgørelse nr. 1444 af 15. december 2010 om tekniske forskrifter for gasser, som er senest ændret ved bekendtgørelse nr. 1421 af 04. december 2017. Dette ændrer den foreslåede ændring ikke ved.

De driftsmæssige forskrifter er endnu ikke fjernet fra beredskabslovgivningen, da nærværende ændring af byggeloven vedrørende påbuds- og forbudshjemlen udestår.

Driftsmæssige foranstaltninger skal sikre, at brandsikkerheden er tilstrækkelig, når bygninger og lokaler anvendes.

Driftsmæssige foranstaltninger kan f.eks. være regler, som sikrer, at varslingsanlæg og belysning af flugtveje fungerer samt, at flugtvejene er tilgængelige.

Efter beredskabslovgivningen har redningsberedskaberne hjemmel til at udstede påbud og forbud, hvis de i forbindelse med brandsyn f.eks. konstaterer, at beredskabslovens krav om driftsmæssige forskrifter er overtrådt. Det kan f.eks. være, hvis brandbelastningen i en bygnings flugtveje er for stor, eller hvis en branddør i en bygning ikke fungerer efter hensigten, fordi den f.eks. ikke kan lukkes helt i.

Efter byggelovens § 16 C, stk. 1, er det kommunalbestyrelsen, der er bygningsmyndighed, og det er kommunalbestyrelsen, der som bygningsmyndighed udsteder byggetilladelser, jf. byggelovens § 16 C, stk. 1. Det er ligeledes kommunalbestyrelsen, der påser, at byggelovgivning overholdes, og som udsteder påbud eller forbud ved ulovlige forhold efter byggeloven, jf. byggelovens § 16 C, stk. 2.

Et redningsberedskab kan i henhold til beredskabsloven oprettes på to måder. Et redningsberedskab kan oprettes som en del af den kommunale enhedsforvaltning som en beredskabskommission, jf. beredskabslovens § 9, stk. 2, jf. lovbekendtgørelse nr. 314 af 3. april 2017. Når redningsberedskabet er en del af den kommunale enhedsforvaltning kan kommunalbestyrelsen henlægge kompetencen til redningsberedskabet som følge af, at redningsberedskabet er en del af den kommunale enhedsforvaltning.

Et redningsberedskab kan derudover oprettes som en fælles beredskabskommission, jf. beredskabslovens § 10, stk. 2. Som led i strukturreformen for redningsberedskaberne i 2015 er der oprettet fælles kommunale enheder efter kommunestyrelseslovens § 60, jf. lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019, som betyder, at de fleste lokale beredskaber i dag er organiseret i såkaldte § 60-selskaber. Et § 60-selskab er et samarbejde mellem kommuner. Det medfører en indskrænkning i de deltagende kommunalbestyrelser beføjelser. Beredskaber, der er organiseret i § 60-selskaber, er ikke en integreret del af kommunen, selvom de er ejet af de tilhørende kommuner, og selvom der er indgået konkrete aftaler vedrørende beredskabets arbejdsopgaver.

Når redningsberedskaberne er organiseret som § 60-selskaber, kan kommunalbestyrelsen ikke henlægge myndighedsopgaver til beredskaberne på områder, hvor der ikke findes en eksplicit hjemmel hertil i lovgivningen. Det er i dag muligt at henlægge myndighedsopgaver, som efter byggeloven tilfalder kommunalbestyrelsen, til de redningsberedskaber, der er organiseret som § 60-selskaber, inden for rammerne af byggelovens § 16 C, stk. 6 og 7. Efter § 16 C, stk. 6, kan kommunalbestyrelsen henlægge beføjelser og pligter til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission til på stedet at træffe afgørelse om brandsikkerhedsmæssige forhold, hvor brugen af en bygning udgør et ulovligt forhold efter byggeloven, og der er en konkret risiko for personskade. Kommunalebestyrelsens henlæggelse af beføjelser og pligter er endvidere betinget af byggelovens § 16

C, stk. 7, hvorefter kommunalbestyrelsen alene kan henlægge beføjelser og pligter, hvis den på henlæggelsestidspunktet vurderer, at den ikke selv inden for et rimelig tidsrum vil kunne træffe afgørelse om de ulovlige brandsikkerhedsmæssige forhold.

Af bemærkninger til § 16 C, stk. 6 og 7, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 153 som fremsat, fremgår det, at Transport- og Boligministeriet vurderede, at der var et behov for at indføre en hjemmel i byggeloven, der gør det muligt for kommunalbestyrelsen at henlægge afgørelseskompetencer, der efter byggeloven tilfalder kommunalbestyrelsen, til de lokale redningsberedskaber. Behovet for ændringen blev påpeget af KL og Danske Beredskaber, som anførte, at behovet for hjemlen udsprang af sammenlægningen af de kommunale beredskaber i § 60-selskaber, der blev gennemført ultimo 2015 som et led i redningsberedskabernes strukturreform. Behovet blev endvidere forstærket ved overflytningen af en række reguleringsområder vedrørende drift af bygninger fra beredskabslovgivningen, hvor en mulighed for henlæggelse af myndighedskompetence er hjemlet, jf. beredskabslovens § 10, stk. 2, til byggeloven.

I de tilfælde, hvor redningsberedskabet er oprettet som et § 60-selskab, kan kommunen ikke efter byggeloven henlægge kompetencen til at udstede påbud og forbud om driftsmæssige foranstaltninger på stedet i forbindelse med brandsyn til redningsberedskabet grundet begrænsningerne i byggelovens § 16 C, stk. 6 og 7.

Kommunalbestyrelsens manglende hjemmel til at henlægge kompetencen til at udstede påbud og forbud på stedet i forbindelse med brandsyn efter byggeloven betyder, at når redningsberedskaberne under deres brandsyn vurderer, at der er behov for at udstede et påbud eller et forbud om efterlevelse af de driftsmæssige foranstaltninger, som er byggetekniske krav efter byggeloven, skal det ulovlige forhold indberettes til kommunalbestyrelsen, som herefter kan udstede påbuddet og forbuddet.

2.2.2. Transport- og Boligministeriets overvejelser og den foreslåede ændring

Med de gældende regler er der tale om regulering, der indebærer dobbeltarbejde for kommuner og redningsberedskaber, der således udgør en administrativ tung byrde for både kommuner og redningsberedskaber. Derfor er der behov for at udvide kommunernes henlæggelsehjemmel til redningsberedskaberne, så kommunerne herefter også kan vælge at henlægge deres kompetence til at udstede påbud og forbud vedrørende driftsmæssige forhold i forbindelse med brandsyn til de redningsberedskaber, der er oprettet som et § 60-selskab. Med henlæggelsen kan redningsberedskaberne udstede påbud og forbud om driftsmæssige forhold, herunder også om byggetekniske fejl, der er driftsmæssige.

Det foreslås på den baggrund, at der indføres hjemmel til, at kommunalbestyrelsen som bygningsmyndighed efter byggeloven kan henlægge kompetencen til at udstede påbud og

forbud ved overtrædelse af bygningsreglementets regler om driftsmæssige foranstaltninger i forbindelse med brandsyn til redningsberedskaberne.

Med lovforslaget forenkles det kommunale myndighedsarbejde på brandområde således ved, at redningsberedskaberne overtager den pågældende afgørelseskompetence fra kommunalbestyrelsen.

De kommunale fællesskaber er selvstændige, offentligretlige organer og er en del af den offentlige forvaltning. Det betyder bl.a., at de forvaltningsretlige regler og principper, herunder forvaltningsloven og offentlighedsloven, finder direkte anvendelse på fællesskaberne og deres virksomhed.

Det vil sige, at redningsberedskabernes afgørelse om udstedelse af påbud og forbud vedrørende driftsmæssige foranstaltninger i forbindelse med brandsyn vil være underlagt de samme forvaltningsretlige regler og principper, som kommunen er underlagt, når denne træffer afgørelse. Redningsberedskaberne vil derfor, på samme måde som kommunalbestyrelsen i dag, ved udnyttelse af den foreslåede hjemmel f.eks. skulle foretage partshøring af bygningsejeren, inden redningsberedskabet kan træffe afgørelse og udstede påbuddet eller forbuddet. Klage over redningsberedskabets afgørelse efter den foreslåede hjemmel vil følge af byggelovens §§ 23, 24 og 25 på samme måde som ved klager over kommunalbestyrelsens afgørelser. Det betyder bl.a., at redningsberedskabets afgørelse efter den foreslåede hjemmel ikke kan påklages til kommunalbestyrelsen, men til Nævnenes Hus på samme måde som ved klage over kommunalbestyrelsens afgørelser.

Redningsberedskabernes mulighed for at udstede forbud ændres i forhold til den måde, redningsberedskaberne kan udstede forbud på i dag. Efter den foreslåede bestemmelse kan redningsberedskaberne udstede forbud, såfremt der er en konkret risiko for personskade. I dag kan redningsberedskaberne efter beredskabslovgivningen udover ved risiko for personskade også udstede forbud ved risiko for skade på ejendom samt ved manglende forsvarlige rednings- og slukningsforhold.

Forskellen på beredskabslovgivningens og byggelovens forbudshjemmel skal ses i lyset af, at beredskabslovens formål er et andet end byggelovens formål. Beredskabsloven har til formål at forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer, herunder terror- og krigshandlinger, eller overhængende fare herfor. Byggeloven har til hovedformål at sikre, at bebyggelse udføres, indrettes og bruges således, at den frembyder tilfredsstillende tryghed i brandsikkerheds- og sundhedsmæssig henseende, herunder at bebyggelsen ikke frembyder fare for personer, der opholder sig i bebyggelsen. Byggelovens formål er således ikke at tage højde for, om der sker skade på selve bygningen isoleret set, som det er tilfældet i beredskabsloven.

Med nærværende lovforslag gives der dermed ikke hjemmel til at udstede forbud ved risiko for skade på ejendom. Transport- og Boligministeriet finder ikke, at det i praksis vil få betydning for redningsberedskabernes udstedelse af forbud, da det er vurderingen, at det forekommer yderst sjældent, at der i den forbindelse ikke tillige vil være risiko for personskade. Transport- og Boligministeriet vurderer endvidere, at der i de tilfælde, hvor der ikke er forsvarlige rednings- og slukningsforhold, som udgangspunkt også her vil være risiko for personskade. Den foreslåede bestemmelse tager således højde for sikkerheden på samme måde, som bestemmelsen i beredskabslovgivningen gør i dag.

Henlæggelse af kompetencen til at udstede påbud og forbud er en frivillig mulighed. Kommunalbestyrelserne vælger således selv, om de vil henlægge kompetencen til redningsberedskaber. Såfremt kommunen vælger at udnytte denne mulighed for at henlægge kompetencen, skal det ske ved en vedtægtsændring for § 60-selskabet. Vedtægterne regulerer bl.a., hvilke opgaver § 60-selskabet skal varetage. En vedtægtsændring skal vedtages i alle de deltagende kommunalbestyrelser og godkendes af Ankestyrelsen. Godkendelse skal dog ikke indhentes, hvis der er tale om små kommunale fællesskaber i henhold til § 60 a, stk. 1, i kommunestyrelsesloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019.

Vedtægtsændringen bør være formuleret, så det klart fremgår, hvilken kompetence der henlægges, samt hvornår denne ændring træder i kraft.

Beredskabsstyrelsen har som følge af den foreslåede lovændring oplyst Transport- og Boligministeriet om, at de driftsmæssige forskrifter fastsat i medfør af beredskabslovgivningen efter ønske fra bl.a. Danske Beredskaber og KL først vil blive ophævet den 1. januar 2022, så det er muligt for kommunerne og redningsberedskaberne at gennemføre de foranstaltninger, der kræves, for at kunne administrere de nye regler i praksis, herunder ændringer af § 60-selskabernes vedtægter og godkendelse af Ankestyrelsen mv.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Forslaget om udvidelse af kommunernes henlæggelseshjemmel til redningsberedskaberne vurderes at medføre en administrativ og økonomisk besparelse for de kommuner, der vælger at henlægge kompetencen til at udstede af påbud og forbud til beredskaberne i forbindelse med brandsyn.

I dag indberetter redningsberedskaberne ulovlige driftsmæssige foranstaltninger, der også er byggetekniske, til kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen sagsbehandler herefter det ulovlige forhold, hvorefter et evt. påbud eller forbud udstedes til bygningsejeren. Kommunalbestyrelsen følger herefter op på, om påbuddet eller forbuddet efterleves.

Såfremt kommunerne efter ophævelsen af de driftsmæssige forskrifter fastsat i medfør af beredskabslovgivningen vælger at henlægge kompetencen til at udstede påbud og forbud vedrørende de driftsmæssige foranstaltninger til redningsbe-

redskaberne, vil det således medføre en ændring af sagsgangen ved udstedelse af påbud og forbud, som kan betyde en administrativ lettelse for kommunen.

Med forslaget vil sagsgangene i kommunerne kunne fjernes, da redningsberedskaberne med forslaget kan få henlagt kompetence til at udstede påbud og forbud i forbindelse med brandsyn. Kommunernes opgave, for så vidt angår opfølgning af et påbud og forbud, vil ligeledes bortfalde, hvis kompetencen henlægges til beredskaberne. Der er således tale om, at kommunerne fremover ikke længere skal løse denne opgave, hvis kompetencen henlægges til redningsberedskabet.

Henlæggelsen af kompetencen til at udstede påbud og forbud forventes at medføre øget ressourceanvendelse for redningsberedskaberne, da de overtager de opgaver, der er i kommunerne i dag i forbindelse med udstedelse af påbud og forbud om ulovlige driftsmæssige foranstaltninger, der også er byggetekniske ved brandsyn. Da redningsberedskaberne er finansieret af kommunerne, forventes henlæggelsen således at have begrænset betydning for den samlede kommunale økonomi i praksis.

Såfremt kommunalbestyrelsen henlægger kompetencen, vil den nuværende sagsgang med, at redningsberedskabet indberetter det ulovlige forhold til kommunen med henblik på udstedelse af påbud og forbud, ikke længere være til stede. Det samme gælder en eventuel yderligere løbende dialog og koordinering af sagerne mellem beredskabet og kommunen.

Det vurderes, at der for redningsberedskabernes indberetning til kommunen og for den efterfølgende dialog i forbindelse med kommunens sagsbehandling af et påbud og et forbud i gennemsnit bruges ca. 2 timer med en anslået omkostning pr. time på 600 kr. Det vil sige, at kommunen i gennemsnit vil kunne spare ca. 1.200 kr. pr. påbud og ca. 1.200 kr. pr. forbud i forbindelse med brandsyn.

Ifølge en rapport fra Beredskabsstyrelsen (Beredskabsstyrelsen 2018: "Brandsyn praksisundersøgelse") udstedte redningsberedskaberne i 2017 9.315 påbud og 48 forbud efter beredskabslovgivningen i forbindelse med brandsyn. Påbudene og forbuddene bliver opgjort pr. ejendom, og der kan derfor være givet mere end ét påbud og forbud pr. ejendom.

Der foreligger ikke konkret data, der kan belyse, hvor stor en andel af de udstedte påbud og forbud, der vedrører driftsmæssige foranstaltninger, der også er byggetekniske. Det er vurderingen, at de ulovlige byggetekniske forhold udgør ca. 10 % af samtlige påbud og 50 % af samtlige forbud, der bliver givet i forbindelse med brandsyn.

Ved at lægge 10 % af de 9.315 påbud og 50 % af de forbud, der blev givet i 2017 til grund, er det vurderingen, at der årligt gives ca. 931 påbud og ca. 24 forbud, der vedrører ulovlige byggetekniske forhold i forbindelse med brandsyn. Det vil sige, at der potentielt kan opnås en besparelse på op mod ca. 1,1 mio. kr. for kommunerne.

Forslaget om udvidelse af kommunernes henlæggelse hjemmel til redningsberedskaberne vurderes at have positive implementeringskonsekvenser for kommunerne, da udnyttelsen af muligheden for henlæggelse kan skabe færre sagsgange hos kommunen.

Forslaget om udvidelse af kommunernes henlæggelse hjemmel til redningsberedskaberne vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for staten eller regionerne.

Forslaget om præcisering af hjemlen til at fastsætte regler om driftsmæssige foranstaltninger i bestående bebyggelse vurderes ikke at have hverken økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige, da den foreslåede præcisering allerede efterlevs i dag.

De syv principper for digitaliseringsklar lovgivning er ikke relevante for lovforslaget.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgere.

6. Klima- og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klima- eller miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Udkast til lovforslag har i perioden fra den 6. juli 2020 til den 14. august 2020 været sendt i offentlig høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Danske Arkitektvirksomheder, DI Byg, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Landsbyggefonden, Tekniq Installatørernes Organisation, Aalborg Universitet, Bygherreforeningen, Danske Kloakmestre, Miljøstyrelsen, SKAT, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademisk Arkitektforening, Altinex Oil Denmark A/S, Andelsboligforeningernes Fælles Repræsentation, Ankenævnet på Energiområdet, Arbejdsgiverne, Astma-Allergi Danmark, BAT-Kartellet, Bips-Byggeri, Informationsteknologi, Produktivitet og Samarbejde, Boligselskabernes Landsforening, BOSAM – Boligforeningernes Sammenslutning i Danmark, Brancheforeningen Danske Byggecentre, Bran-

cheforeningen for Bygningsagkyndige og Energikonsulenter, Brancheforeningen for Storkøkkenudstyr (BFS), Byggefagernes

Kooperative Landssammenslutning, Byggeriets Evaluerings Center, Byggeskadefonden, Byggeskadefonden vedr. Bygningsfornyelse, Byggesocietet, Bygningsfredningsforeningen (BYFO), Center for Indeklima og Sundhed i Boliger, DABYFO – Forum for Danske Bygningsmyndigheder, DANAK, Dancert – Teknologisk Institut, Danmark Tekniske Universitet, Institut for Byggeri og Anlæg, Danmarks Lejerforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Brand- og Sikringsteknisk Institut, Dansk Center for Lys, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Fjernvarme, Dansk Forening for Automatforplejning (DAFA), Dansk Gasteknisk Center, Dansk Industri, Dansk Metal, Dansk Miljøteknologi, Dansk Solvarme Forening, Dansk Standard, Dansk Varme Service, DVS, Dansk Ventilation, Danske Advokater, Danske Beredskaber, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Udlejere, DANVA, Debra - Energibranchen,

Den Danske Landinspektørforening, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, Det Økologiske Råd, DI Digital, DI Energibranchen, DI Fødevarer, DI Handel, DI Videnrådgiverne, DONG Energy, E. On Denmark A/S, Ejendomsforeningen Danmark, Energi- og Olieforum, Energiforum

Danmark, Energiservice A/S, Energitjenesten, Erhvervslejerne Landsorganisation, ETA Danmark A/S, Eurofins, FA-BA, FEHA, Finans Danmark, Forbrugerrådet TÆNK, Forbundet Arkitekter og Designere, Forbundet Træ- Industri-Byg i Danmark (3F), FORCE Technology, Foreningen af Danske Kraftvarmemærker, Foreningen af Slutbrugere af Energi, Forsikring og Pension, FSR Danske Revisorer, Glasindustrien, God Adgang, Grundfos, HE-sekretariatet, HMN Naturgas, Hofor, Horesta, Hovedstadens Beredskab, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen Danmark, Konstruktørforeningen, KTC – Kommunalteknisk Chefforening, Københavns Erhvervsakademi, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen for Bygning og Landskabskultur, Lejernes Landsorganisation, LO, Maskinmestrenes Forening, Molio – Byggeriets Videncenter, NGF Nature Energy, Parcelhusejerne

Landsforening, Plan Energi, Plastindustrien, Praktiserende Landinspektørers Forening, Realdania, Rørforeningen, SBS Byfornyselselskabet, Seges, SikkerhedsBranchen, Skorstensfejerlauget, Statens Byggeforskningsinstitut, Statikernerkendelsesudvalget Stålcetrum, SYD Energi, Syddansk Universitet, Teknologisk Institut, Træinformation, Uafhængige Bygningsagkyndige og Energikonsulenter, Varmepumpefabrikantforeningen, VELTEK, Vindmølleindustrien, Vinduesindustrien, Aarhus Universitet, Energiklagenævnet, Energinet.dk, Miljø- og Fødevareklagenævnet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Forslaget om udvidelse af kommunernes henlæggelse hjemmel til redningsberedskaberne vurderes at kunne medføre en lille økonomisk besparelse for de kommuner, der vælger at henlægge kompetence til at udstede påbud og forbud til redningsberedskaberne i forbindelse med brandsyn.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Forslaget om udvidelse af kommunernes henlæggelse hjemmel til redningsberedskaberne vurderes at medføre en administrativ lettelse for de kommuner, der vælger at henlægge kompetence til at udstede påbud og forbud til redningsberedskaberne i forbindelse med brandsyn som følge af de ændrede sagsgange.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ikke relevant.	
[Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering]/[Går videre end minimumskrav i EU-regulering] (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Byggeloven har efter § 1 blandt andet til formål at sikre, at bebyggelse udføres, indrettes og bruges således, at den frembyder tilfredsstillende tryghed i brand-, sikkerheds- og sundhedsmæssig henseende.

Byggeloven finder efter byggelovens § 2, stk. 1, bl.a. anvendelse ved opførelse af ny bebyggelse, ved væsentlige ombygninger, ved væsentlige anvendelsesændringer af bebyggelse og ved nedrivning af bebyggelse. Loven finder efter § 2, stk. 5, alene anvendelse på bestående bebyggelse uanset tidspunktet for bebyggelsens opførelse, når de enkelte bestemmelser indeholder udtrykkelig hjemmel herfor.

Ved bestående bebyggelse forstås der eksisterende bygninger.

Der kan efter de gældende regler i byggelovens § 6, stk. 1, litra j, fastsættes regler i bygningsreglementet om udførelse, indretning og brug af bebyggelse med hensyn til driftsmæssige foranstaltninger, der kan fastholde et forsvarligt brandsikkerhedsniveau.

Sådanne regler er senest udstedt i bekendtgørelse nr. 1399 af 12. december 2019 om bygningsreglement 2018 (BR18).

Bestemmelserne om driftsmæssige foranstaltninger findes i bygningsreglementets kapitel 5, og omhandler f.eks. regler, som sikrer, at varslingsanlæg og belysning af flugtveje fungerer samt, at flugtvejene er tilgængelige.

Bygningsreglementets krav om driftsmæssige foranstaltninger finder per definition anvendelse for såvel bestående som ny bebyggelse, da driftsmæssige foranstaltninger både vedrører den nuværende og fremadrettede brug af en bygning. Selvom dette ikke udtrykkeligt fremgår af bestemmelsen, fremgår det af bemærkningerne til § 6, stk. 1, litra j, jf. Folketingstidende 2015-16, A, L 101 som fremsat, at bestemmelsen gælder, uanset hvornår bygningen er taget i brug.

Ved brug af en bygning forstås der, hvilken anvendelse bygningen har, f.eks. en skole, et forsamlingslokale eller en plejebolig. Hvilken anvendelse en bygning har, har betydning for, hvilke af bygningsreglementets krav, bygningen skal leve op til.

I den forbindelse er der i dag fastsat regler i bygningsreglementet om udførelse, indretning og brug af bebyggelse med hensyn til driftsmæssige foranstaltninger, der kan fastholde et forsvarligt brandsikkerhedsniveau i både bestående og ny bebyggelse.

Det fremgår imidlertid ikke udtrykkeligt, at hjemlen i byggeloven til de nævnte krav om driftsmæssige foranstaltninger i bygningsreglementet finder anvendelse på såvel bestående som ny bebyggelse.

Det foreslås derfor i nr. 1, at der med § 6, stk. 1, litra j, kan fastsættes regler i bygningsreglementet om udførelse, indretning og brug af bebyggelse, med hensyn til driftsmæssige foranstaltninger, der kan fastholde et forsvarligt brandsikkerhedsniveau i såvel bestående som ny bebyggelse.

Den foreslåede ændring indebærer en præcisering af, at hjemlen i § 6, stk. 1, litra j, gælder såvel i bestående som i ny bebyggelse. Den foreslåede præcisering medfører ikke en ændring i praksis, da bestemmelsen allerede efterleves på denne måde i dag.

Til nr. 2

Med hjemmel i byggelovens § 16 C, stk. 6, kan kommunalbestyrelsen henlægge beføjelser og pligter til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission til på stedet at træffe afgørelse om brandsikkerhedsmæssige forhold, hvor brugen af en bygning udgør et ulovligt forhold efter denne lov og der er en konkret risiko for personskade.

Det foreslås i nr. 2, at der i § 16 C, stk. 6, indsættes *jf. dog stk. 8*, sidst i bestemmelsen.

Den foreslåede ændring indebærer, at der med den foreslåede bestemmelse i det nye § 16 C, stk. 8, jf. lovforslagets nr. 4, ikke skal tages højde for bestemmelsen i § 16 C, stk. 6.

Til nr. 3

Med hjemmel i byggelovens § 16 C, stk. 7, kan beføjelser og pligter alene henlægges af kommunalbestyrelsen til redningsberedskabet, såfremt kommunalbestyrelsen på henlæggelsestidspunktet vurderer, at den ikke selv inden for et rimeligt tidsrum vil kunne træffe afgørelse om de ulovlige brandsikkerhedsmæssige forhold.

Byggelovens § 16, stk. 6 og 7, blev indført ved ændringen af byggeloven i 2018, jf. lov nr. 734 af 8. juni 2018. Det fremgår af lovens bemærkninger, at formålet med at indføre bestemmelserne i byggeloven var at gøre det muligt for kommunalbestyrelsen at henlægge afgørelseskompetencer, der efter byggeloven tilfalder kommunalbestyrelsen, til de lokale beredskaber. Behovet for ændringen er blevet påpeget af KL og Danske Beredskaber. De anførte, at behovet for hjemlen udspringer af sammenlægningen af de kommunale beredskaber i § 60-selskaber, der blev gennemført ultimo 2015 som et led i redningsberedskabernes strukturreform. Behovet er endvidere blevet forstærket ved overflytningen af en række reguleringsområder vedrørende drift af bygninger til byggelovgivning fra beredskabslovgivningen, hvor en mulighed for henlæggelse er hjemlet, jf. beredskabslovens § 10, stk. 2, til byggeloven.

I de tilfælde, hvor redningsberedskabet er oprettet som et § 60-selskab, har kommunalbestyrelsen ikke hjemmel til at henlægge kompetencen til at udstede påbud eller forbud på stedet i forbindelse med brandsyn grundet begrænsningerne i byggelovens § 16 C, stk. 6 og 7. Da de fleste redningsberedskaber i dag er oprettet som et § 60-selskab, er det såle-

des de fleste redningsberedskaber, der, som reglerne er i dag, ikke kan få henlagt kompetencen til at udstede påbud og forbud på stedet i forbindelse med brandsyn.

Det foreslås i nr. 3, at der i § 16 C, stk. 7, indsættes *jf. dog stk. 8*, sidst i bestemmelsen.

Ændringen indebærer, at der med den foreslåede bestemmelse i § 16 C, stk. 8, jf. lovforslagets nr. 4, ikke skal tages højde for bestemmelsen i § 16 C, stk. 7.

Til nr. 4

I henhold til byggelovens § 16 C, stk. 1, er det kommunalbestyrelsen, der er bygningsmyndighed. Det betyder, at det er kommunalbestyrelsen, der har kompetencen til at træffe afgørelse om udstedelse af påbud og forbud i byggesager.

Efter § 16 C, stk. 6, kan kommunalbestyrelsen i et vist omfang henlægge visse nærmere afgrænsede myndighedsbeføjelser til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission, hvorefter redningsberedskaberne kan træffe afgørelse om brandsikkerhedsmæssige forhold under brandsyn.

Med henlæggelse af visse beføjelser og pligter som bygningsmyndighed til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission henvises der til beredskabskommissionen eller den fælles beredskabskommission som defineret i henholdsvis §§ 9, stk. 2, og 10, stk. 2, i beredskabsloven.

Et redningsberedskab kan således oprettes på to måder. I det tilfælde, at redningsberedskabet er oprettet som en beredskabskommission, jf. beredskabslovens § 9, stk. 2, er redningsberedskabet en del af den kommunale enhedsforvaltning, og redningsberedskabet har som følge heraf hjemmel til at udøve myndighedskompetence på samme måde som kommunalbestyrelsen. Det vil sige, at redningsberedskabet f.eks. kan udstede påbud og forbud i forbindelse med brandsyn på samme måde som kommunalbestyrelsen.

Et redningsberedskab kan derudover oprettes som en fælles beredskabskommission, jf. beredskabslovens § 10, stk. 2, som også benævnes som et § 60-selskab, da de er oprettet i henhold til kommunestyrelseslovens § 60. Et § 60-selskab er et kommunalt fællesskab. Beredskaber, der er organiseret i § 60-selskaber, er ikke en integreret del af kommunen, selvom de er ejet af de tilhørende kommuner,

Et udstedt påbud indebærer, at bygningsejeren skal bringe den ulovlige driftsmæssige foranstaltning i orden, men kan betyde, at bygningen fortsat må anvendes på trods af det ulovlige forhold under forudsætning af, at påbuddet efterlevs. Et udstedt forbud indebærer derimod, at bygningsejeren ikke må anvende bygningen, før det ulovlige forhold er bragt i orden.

Kommunalbestyrelsen har på nuværende tidspunkt ikke hjemmel til at henlægge kompetencen til at udstede påbud

og forbud på stedet i forbindelse med brandsyn efter byggeloven betyder, at når redningsberedskaberne vurderer, at der i forbindelse med brandsyn er behov for at udstede et påbud eller forbud om driftsmæssige foranstaltninger, som er byggetekniske, skal det ulovlige forhold indberettes til kommunalbestyrelsen, som herefter kan udstede påbud.

Det foreslås derfor i nr. 4, at der i § 16 C, stk. 8, 1. pkt. gives hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan henlægge beføjelse til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission til i forbindelse med brandsyn at udstede påbud og forbud ved overtrædelse af bygningsreglementets regler om driftsmæssige foranstaltninger.

Med forslaget kan de redningsberedskaber, som er oprettet som et § 60-selskab, dermed få kompetence til at udstede påbud og forbud om berigtigelse af overtrædelse af bygningsreglementets krav om driftsmæssige foranstaltninger i forbindelse med brandsynet uden kommunal sagsbehandling.

Hvis kommunalbestyrelsen henlægger kompetencen til at udstede påbud og forbud i forbindelse med brandsyn til redningsberedskabet, er det redningsberedskabet og ikke kommunalbestyrelsen, der efter henlæggelsen har denne kompetence. Kommunalbestyrelsens opgave for så vidt angår opfølgning af et udstedt påbud og forbud, vil ligeledes bortfalde, såfremt kompetencen henlægges til beredskaberne.

Det foreslås endvidere i nr. 2, at der efter § 16 C, stk. 8, 2. pkt., med henlæggelsen alene kan udstedes forbud, når der er en konkret risiko for personskade.

Redningsberedskabernes mulighed for at udstede forbud efter byggeloven i forbindelse med brandsyn skal ses i sammenhæng med byggelovens § 16 C, stk. 6. Det vil sige, at der som følge af den foreslåede bestemmelse indføres hjemmel til, at redningsberedskaberne med henlæggelsen alene kan udstede forbud, hvis der ved overtrædelse af bygningsreglementets regler om driftsmæssige foranstaltninger er en konkret risiko for personskade.

Konkret risiko for personskade skal forstås som en risiko for, at personer, der opholder sig i eller ved en bygning, på grund af et konkret ulovligt forhold vil komme til skade, hvis der opstår en brand.

I de tilfælde, hvor det ulovlige forhold ikke udgør en konkret risiko for personskade, kan redningsberedskaberne således alene udstede påbud.

Hvorvidt der er en konkret risiko for personskade, afhænger af den konkrete situation. Overtrædelse af bygningsreglementets regler om driftsmæssige foranstaltninger kan f.eks. udgøre en konkret risiko for personskade, hvis det automatiske brandaleringsanlæg (ABA-anlæg) er frakoblet i en bygning, hvor mennesker opholder sig.

Lovforslaget ændrer ikke kommunalbestyrelsens henlæggelses hjemmel til redningsberedskaberne efter den gældende §16 C, stk. 6 og 7.

Lovforslaget giver alene kommunalbestyrelsen mulighed for at henlægge beføjelse til at udstede påbud og forbud til redningsberedskaberne i forbindelse med brandsyn, hvor bygningsreglementets krav om driftsmæssige foranstaltninger ikke efterleves.

Ved kommunalbestyrelsens henlæggelse af beføjelser eller pligter til redningsberedskaberne i øvrigt, finder § 16 C, stk. 6 og 7, fortsat anvendelse. Det vil sige, at foruden henlæggelse af kompetence til at udstede påbud og forbud i forbindelse med brandsyn har den foreslåede hjemmel i dette lovforslag ikke nogen betydning for de henlæggelsesmuligheder, som kommunen allerede har i dag efter byggeloven.

Kommunalbestyrelsens henlæggelse af beføjelse til at udstede påbud og forbud ved overtrædelse af krav om driftsmæssige foranstaltninger i forbindelse med brandsyn, skal fastsættes i vedtægterne for § 60-selskabet. Reglerne for kommunernes vedtægter fremgår af kommunestyrelsesloven.

Henlæggelse af kompetencen skal enten foretages som en vedtægtsændring for det pågældende § 60-selskab, der skal vedtages af de deltagende kommunalbestyrelser, og godkendes af Ankestyrelsen. Godkendelse skal dog ikke indhentes, hvis der er tale om små kommunale fællesskaber i henhold til § 60 a, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Redningsberedskabernes afgørelse om udstedelse af påbud og forbud om driftsmæssige foranstaltninger i forbindelse

med brandsyn er underlagt de samme forvaltningsretlige regler og principper, som kommunalbestyrelsen er underlagt, når denne træffer afgørelse. Det betyder, at redningsberedskabet for eksempel skal foretage parthøring af bygningsejeren, forinden redningsberedskabet kan træffe afgørelse og udstede påbud eller forbud.

Klage over redningsberedskabets afgørelse følger byggelovens §§ 23, 24 og 25 på samme måde som ved klager over kommunalbestyrelsens afgørelser. Redningsberedskabets afgørelse kan således ikke påklages til kommunalbestyrelsen, men skal ske til Nævnenes Hus. Lovforslaget påvirker ikke kommunalbestyrelsens tilsynsforpligtigelse som bygningsmyndighed i øvrigt efter byggeloven.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2021.

Det forudsættes, at de deltagende kommunalbestyrelser tager stilling til eventuelt verserende sager, hvor der er sket indberetning til kommunalbestyrelsen af ulovlige driftsmæssige foranstaltninger, der også er byggetekniske, før den 1. januar 2021.

Da byggeloven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. lovens § 34, gælder ændringsforslaget heller ikke for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 6. I bygningsreglementet kan fastsættes regler om udførelse, indretning og brug af bebyggelse med hensyn til:

a-i) ...

j) driftsmæssige foranstaltninger, der kan fastholde et forsvarligt brandsikkerhedsniveau, og

k) ...

Stk. 2-3. ...

§ 16 C. ...

Stk. 2-5. ...

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan henlægge beføjelser og pligter til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission til på stedet at træffe afgørelse om brandsikkerhedsmæssige forhold, hvor brugen af en bygning udgør et ulovligt forhold efter denne lov og der er en konkret risiko for personskade.

Stk. 7. Beføjelser og pligter kan alene henlægges, såfremt kommunalbestyrelsen på henlæggelsestidspunktet vurderer, at den ikke selv inden for et rimeligt tidsrum vil kunne træffe afgørelse om de ulovlige brandsikkerhedsmæssige forhold.

§ 1

I byggeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1178 af 23. september 2016, som ændret ved lov nr. 734 af 8. juni 2018, § 35 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, § 3 i lov nr. 368 af 9. april 2019 og lov nr. 1590 af 27. december 2019, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, *stk. 1, litra j*, indsættes efter ”brandsikkerhedsniveau”:

»såvel i bestående som i ny bebyggelse«,

2. I § 16 C, *stk. 6*, indsættes efter ”personska- de”:
», jf. dog *stk. 8*«.

3. I § 16 C, *stk. 7*, indsættes efter ”brandsikkerhedsmæssige forhold”: », jf. dog *stk. 8*«.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsens henlæggelse af beføjelser og pligter skal fastsættes i vedtægterne for samarbejdet eller i et bilag hertil. Ansvarsfordelingen mellem aftaleparterne, og hvilke beføjelser og pligter der henlægges, skal fremgå af vedtægterne.

Stk. 9. ...

4. I § 16 C, indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»*Stk. 8.* Kommunalbestyrelsen kan henlægge beføjelsen til beredskabskommissionen eller til den fælles beredskabskommission til i forbindelse med brandsyn at udstede påbud og forbud ved overtrædelse af bygningsreglementets regler om driftsmæssige foranstaltninger. Forbud kan med henlæggelsen alene udstedes, når der er en konkret risiko for personskaade«.

Stk. 8 og 9 bliver herefter stk. 9 og 10.